

Katedra sociální práce FFUK

Posudek oponenta bakalářské práce

Autorka: **Alžběta Jechová**

Název práce: **Expresivní přístupy a jejich využití v sociální práci s dětmi s traumatem**

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Tereza Hartošová

Autorka si jako téma své bakalářské práce zvolila téma, které bylo, je a bude aktuální, neboť otázka traumatizace dětí, čímž je míněno spíše vývojové trauma, prostě lidskou společností v nějaké míře provází. Sociální pracovník se s traumatizovanými dětmi ve své praxi setká a je s výhodou, je-li do větší hloubky obeznámen s možnostmi, jak je možné s vývojovým traumatem pracovat a s jakými perspektivami.

V tomto směru autorka systematicky v přehledové části postupuje, sleduje, do jakého metodologického rámce je terapeutická práce, a to konkrétně využití expresivních přístupů, v kontextu sociální práce, zasazena.

Poměrně do hloubky se autorka zabývá možnými zdroji traumatizace a citlivými místy a obdobími, v nichž psychické a někdy i fyzické trauma může zásadním způsobem život dítěte ovlivnit a vytvořit podloží pro další psychofyzické potíže.

Fokus autorčiny pozornosti je u expresivních terapeutických přístupů; jde o přirozenou cestu, jak u dítěte odbourávat stres a reparovat řadu potíží. Děti jsou spontánní bytosti s přirozenými mechanismy, jak vyjadřovat libé i nelibé prožitky, hra, pohyb, kresba, imaginace, tvořivost, jsou úžasné cesty, kterými je možné dětské životy posouvat k lepším možnostem.

Hlavním cílem praktické části práce bylo zjistit, zda tuzemské organizace sociální práce, jejichž cílovou skupinou jsou ohrožené děti, využívají expresivní přístupy (dále EP) a v jaké formě se případně objevují. Dále autorku zajímala osobní zkušenost sociálních pracovníků s expresivními přístupy a jejich názor na možnost většího rozšíření expresivní terapie v sociální práci.

Autorka zformulovala hlavní výzkumný předpoklad: „Využití expresivních metod při práci s traumatizovaným dítětem zvyšuje efektivitu další práce s touto cílovou skupinou a má pozitivní vliv na navazování vztahu klient-pomáhající.“

Pro účely výzkumu autorka vytvořila jsem dva dotazníky, kdy jeden je vhodný pro respondenty, kteří se expresivními přístupy nezabývají a druhý pro ty, jež v je v organizaci využívají. Bohužel nemohla je administrovat prostřednictvím osobního setkání a následného rozhovoru, z důvodů

COVIDových opatření použila elektronickou formu administrace. Dotázala šest respondentů. Výsledky jsou adekvátně zpracovány.

Práce je zpracována náležitě jak po obsahové, tak po formální stránce. V práci jsem se však nedočetla, jak autorka při výběru respondentů postupovala, čím se řídila, proč oslovila pouze šest subjektů, jaký udělala předtím průzkum. Navrhuji, aby se této otázce při obhajobě věnovala.

Jako hodnocení navrhuji **velmi vdobře**.

V Praze 31.8.2021

PhDr. Daniela Vodáčková

oponentka